

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO GRUPĖ**

**PAŽYMA
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS
BENDROJO PAGALBOS CENTRO ĮSTATYMO NR. IX-2246
2, 10, 15, 16 STRAIPSNIŲ, TREČIOJO SKIRSNIO IR PRIEDO PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO
(TAP Nr. 18- 1346; TAIS Nr. 18- 8712(2))**

2018-09-10 Nr.

Vilnius

Projekto rengėjas. Vidaus reikalų ministerija.

1. Projekto tikslas. Sudaryti teisinės prielaidas įgyvendinti efektyvesnį, kokybiškesnį ir ekonomiškesnį tolesnį Bendrojo pagalbos centro ir pagalbos tarnybų sąveikos mechanizmą.

2. Dabartinė situacija. Vyriausybės 2018 m. kovo 14 d. pasitarimo protokoliniu sprendimu buvo pritarta Vidaus reikalų ministerijos, Sveikatos apsaugos ministerijos ir Aplinkos ministerijos parengtai ir siūlomai Bendrojo pagalbos centro (toliau – BPC) ir skubios pagalbos tarnybų (policijos, priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų, greitosios medicinos pagalbos tarnybos, aplinkos apsaugos pajėgų) (toliau – pagalbos tarnybos) sąveikos mechanizmo alternatyvai – centralizuotam pagalbos skambučių vienu skubiosios pagalbos numeriu 112 administravimui BPC ir autonominiam pagalbos tarnybų pajėgų operatyviajam valdymui.

2002 m. patvirtinta Bendrojo pagalbos centro (toliau – BPC) įsteigimo ir vieno skubaus iškviatimo telefono numerio 112 įvedimo strategija nebuvo įgyvendinta iki galo, pagalbos tarnybos kūrė ir plėtojo atskiras informacines sistemas ir radijo ryšio tinklus, tačiau bendra paslaugų teikimo informacinė sistema nebuvo sukurta ir tarpusavyje iki šiol nėra galutinai integruota. Siekiant, kad skubi pagalba gyventojams būtų suteikiama operatyviai, efektyviai ir koordinuotai, būtina užtikrinti, kad ateityje BPC ir pagalbos tarnybos operatyviai tarpusavio sąveikai naudotų vieną bendrą informacinę sistemą (virtualią erdvę) ir Lietuvos viešojo saugumo ir pagalbos tarnybų skaitmeninį mobilųjų radijo ryšio tinklą. Bendra sistema leistų našiau pritaikyti informacines technologijas, kryptingai ir optimaliai naudoti valstybės išteklius, taupyti valstybės biudžeto lėšas. Dėl greitesnio ir tikslesnio informacijos perdavimo pagalbos tarnyboms išaugtų pagalbos suteikimo besikreipiantiems asmenims veiksmingumas. Taip pat būtina sudaryti teisinės sąlygas BPC ir pagalbos tarnyboms pačioms nustatyti pagalbos prašymų priėmimo ir reagavimo į pagalbos skambučius ypatumus tarpusavio sąveikos pagrindais, atsižvelgiant į pagalbos tarnybų praktiką, lanksčiai ir greitai reaguoti į besikeičiančias aplinkybes.

Visuomenę klaidina plačiai vartojama sąvoka „Bendras pagalbos telefono numeris 112“. Asmenys, paskambinę numeriu 112, mano, kad gali gauti ne tik skubią, bet ir kitokią, plataus masto pagalbą. Todėl reikia konkretizuoti numerio 112 paskirtį, t. y. nustatyti, kad numeris 112 yra išskirtinai skubiosios pagalbos tarnybų telefono numeris.

3. Projekto esmė. Projektu siekiama nustatyti, kad BPC pagrindinės funkcijos – skubiosios pagalbos skambučių numeriu 112 priėmimas, įvykių įvertinimas ir klasifikavimas, informacijos perdavimas reikiamos pagalbos tarnybos pajėgų valdymo padaliniui. Numatoma nauja BPC

funkcija – priimti pagalbos iškvietas „eCall“. Šia nuostata reglamentuojama, kad BPC yra nacionalinė institucija, priimanti transporto priemonėse įrengtų ir numerio 112 pagrindu veikiančių skubios pagalbos iškvietimo sistemų automatiškai (transporto priemonei patekus į eismo įvykį) arba rankiniu būdu inicijuotus pranešimus, kai per viešąjį judriojo ryšio tinklą užmezgamas ryšys tarp transporto priemonės ir BPC.

Projektu taip pat siekiama nustatyti, kad:

- pagalbos tarnybos pačios atlieka savo pajėgų operatyvųjį valdymą (autonominis modelis), t. y. pačios sprendžia, kaip reaguoti į iškvietimus, kada ir kurias tarnybos pajėgas išsiųsti į įvykio vietą, koku būdu koordinuoti vykstančių pajėgų veiksmus ir pan.;

- BPC ir pagalbos tarnybos operatyviai tarpusavio sąveikai užtikrinti naudoja vieną bendrą informacinę sistemą ir Lietuvos viešojo saugumo ir pagalbos tarnybų skaitmeninį mobilųjį radijo ryšio tinklą.

Projektu taip pat tikslinamos įstatymo sąvokos, kad visuomenei taptų aiškesnė numerio 112 paskirtis, pagalbos prašymo mastas ir pagalbos tarnybos, kurios reaguoja į iškvietimus numeriu 112, tikslinamos BPC pareigūno, priimančio pagalbos skambučius, teisės ir pareigos.

4. Derinimas. Projektas suderintas su Finansų ministerija, Teisingumo ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Ryšių reguliavimo tarnyba, Valstybine duomenų apsaugos inspekcija, Aplinkos apsaugos departamentu prie Aplinkos ministerijos, Europos teisės departamentu prie Teisingumo ministerijos, apsvarstytas Tarpinstituciniame pasitarime. Projektas patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2018 m. rugpjūčio 24 d. išvadoje Nr. NV-2231 pateiktas pastabas ir darbo tvarka suderintas su Aplinkos ministerija.

5. Atitikimas Vyriausybės programai. Projektas įgyvendina Vyriausybės programos 331.9 punkto nuostatą „stiprinsime gyventojų apsaugos nuo nelaimių sistemą. Deramą dėmesį skirsime Bendrojo pagalbos centro veiklai ir integralumui, profesionalių gelbėjimo komandų tinklo plėtrai, keldami tikslą, kad gelbėtojai galėtų pasiekti kiekvieną gyventoją per mažiau negu 15 minučių, skatinsime savanorių ugniagesių ir gelbėtojų veiklą.“ Projektu taip pat įgyvendinamas 2012 m. lapkričio 26 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 305/2013, kuriuo dėl sąveikios europinės pagalbos iškvietos paslaugos suderinto teikimo papildoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/40/ES.

Projektas įtrauktas į Vyriausybės pasiūlymus dėl Seimo rudens sesijos darbų programos (numatytas svarstymas Seime 2018 m. lapkričio mėn.)

6. Dalykinio vertinimo išvada. Siūlome projektą patikslinti pagal Teisės grupės redakcines pastabas ir svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje.

Patarėja

Aušrina Genienė

Aušrina Genienė, tel. 8 706 63 769, el. p. ausrina.geniene@lr.lt